

# Trýznivá cesta k duši člověka vraha v Celetné

Radmila Hrdinová

Hry současného ruského dramatika, režiséra a herce Ivana Vyrypajeva, nejsou pro každého. Přinášejí nepřikrášlenou a zneklidňující realitu sdělovanou drsným slovníkem. Pražský divadelní spolek Kašpar si ale s Vyrypajevem rozumí. V Divadle v Celetné inscenovají už jeho texty *Opilí*, *Iluze*, *Kyslík* a naposledy monodrama *Červenec*.

Na počátku hry přijde dvašedesátiletý venkovan při požáru o dům, dva psy, majetek i budoucnost. Nový život odstartuje brutální vraždou souseda, který ho odmítne přijmout pod svou střechu. Série dalších násilností končí na lůžku ve vězeňském blázinci, kde postava prožívá svou horečnatou přítomnost.

Vyrypajevův *Červenec* si co do drsnosti nezadá s Harrisovým *Mlčením jehňátek*, takže najít cestu k pochopení jeho hrdiny není snadné. Dramatik si přál, aby postavu muže hrála herečka, při moskevské premi-



Foto: Martin Svoboda

*Ilona Svobodová je působivou průvodkyní po jedinečném lidském osudu.*

ěře v roce 2006 ji vytvořila jeho žena Polina Agurejevová. V režii Jakuba Špalka je to Ilona Svobodová, jež předstupuje před diváky bosa, ve vytahacích mužských kalhotách a flanelové košili. Mezi holými stěnami je tu jen ona, její tvář, tělo, hlas a oči. A světlo mode-

nelové košili. Mezi holými stěnami je tu jen ona, její tvář, tělo, hlas a oči. A světlo mode-

nelové košili. Mezi holými stěnami je tu jen ona, její tvář, tělo, hlas a oči. A světlo mode-

lující prostor. Špalek se Svobodovou našli pro nesnadnou poetiku textu ideální tvar prostý umělé divadelní stylizace, apelující na diváckou fantazii a schopnost emotivního napojení.

A při vši vnější nelibivosti a šokující drsnosti výpovědi citlivější diváci najdou cestu k duši vyvržence zoufale toužícího po lásce, ale neschopného vtěsnat svou bytost do přijatelných společenských norem.

Ilona Svobodová postavu nehraje, ale noří se do ní a zároveň ji s odstupem komentuje. Je autentická a sugestivní, drží diváky na uzdě pozornosti a nutí je zaujmout k příběhu stanovisko, ať už se znaménkem plus anebo minus. A tím i k vlastnímu životu.

Vyrypajevův *Červenec* v Celetné je zážitkem, z něhož neodejdete nezasaženi, ale plni otázek, na něž se jen těžko hledají odpovědi. Ale s pocitem, že je naprosto nezbytné je hledat.

Hodnocení

85 %

DENÍK PRAVO 28.12.2018